

1 KONINGEN

9-10

Gods beloften aan Salomo en de rijkdom en wijsheid van zijn koningschap.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-koningen/9-10

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Salomo's gebed bij de tempelinwijding	3 min	4
2	Gods aanwezigheid in de tempel	2 min	6
3	Het lichaam van Christus als Gods tempel	2 min	7
4	Gods antwoord en Zijn eeuwige beloften	4 min	9
5	Oude instellingen krijgen geestelijke vervulling	2 min	11
6	Van de wet naar volwassenheid in Christus	5 min	12
7	De blijvende troon en de voorwaardelijke zegen	3 min	15
8	Salomo schenkt Hiram twintig steden	2 min	17
9	Salomo's bouwprojecten en welvaart	2 min	19
10	Dwargarbeiders en opzichters onder Salomo	3 min	20
11	Salomo's offers en de taak van de priesters	2 min	21
12	Salomo's handelsvloot en Hiram's zeelieden	3 min	22
13	De koningin van Sjeba zoekt wijsheid	3 min	24
14	De bewondering van de koningin van Sjeba	3 min	26

15	De leegte achter Salomo's heerlijkheid	3 min	28
16	Geschenken en legenden rond Sjeba	3 min	30
17	Jezus over de koningin van Sjeba	3 min	32
18	Vorstelijke geschenken en Salomo's goud	3 min	33
19	De ivoren troon en on vervulde verlangens	4 min	35
20	Jezus op de troon van David	5 min	37
21	Salomo's rijkdom, handel en strijd wagens	4 min	39
22	Salomo overtreedt Gods regels voor koningen	2 min	42
	Om verder te lezen		43

1

Salomo's gebed bij de tempelinwijding

Het verhaal van Salomo gaat verder in 1 Koningen hoofdstuk 9. In de hoofdstukken die we net achter ons hebben, hebben we gezien hoe de bouw werd voltooid, niet alleen van de tempel, die zeven jaar duurde, maar ook van Salomo's eigen huis, die dertien jaar duurde, en van andere bouwprojecten die hij uitvoerde. Bij de inwijding van de tempel offerde hij duizenden, tienduizenden dieren en hield hij een groot feest. Hij spoorde het volk aan trouw te blijven, zodat God Zijn beloften aan het volk kon houden. En hij bad een lang inwijdingsgebed voor de tempel. Daarin wees hij de tempel aan als het middelpunt van Gods aanwezigheid in Israël en als de richting waarin Israël moest bidden.

Dat ze in de tempel of in de richting van de tempel moesten bidden, lijkt het uitgangspunt van zijn gebed te zijn geweest. Hij noemde allerlei situaties: als het volk zou zondigen en door een hongersnood getroffen zou worden, of als het volk zou

zondigen en door zijn vijanden verslagen zou worden, of als ze zouden zondigen en in gevangenschap naar een ver land zouden worden weggevoerd, of iets dergelijks. Hij geeft heel veel verschillende voorbeelden. Het einde is steeds hetzelfde:

Wanneer Uw volk uittrekt ten strijde tegen zijn vijand, op de weg waarheen U hen zendt, en zij bidden tot de HEERE, in de richting van deze stad, die U verkozen hebt, en van het huis dat ik voor Uw Naam heb gebouwd, luistert U dan in de hemel naar hun gebed en hun smeekbede, en verschaf hun recht. Wanneer zij tegen U hebben gezondigd — er is immers geen mens die niet zondigt — en U toornig op hen bent, en hen overlevert aan de vijand, zodat zij die hen gevangengenomen hebben, hen als gevangenen wegvoeren naar het land van de vijand, ver weg of dichtbij, en zij het in het land waarheen zij als gevangenen werden weggevoerd, ter harte nemen, zich bekeren en tot U smeken in het land van hen die hen gevangengenomen hebben, door te zeggen: Wij hebben gezondigd en ons misdragen, wij hebben goddeloos gehandeld, en als zij zich in het land van hun vijanden die hen als gevangenen weggevoerd hebben, tot U bekeren met heel hun hart en met heel hun ziel, en tot U bidden in de richting van hun land, dat U aan hun vaderen gegeven hebt, en van de stad die U verkozen hebt, en van het huis dat ik voor Uw Naam gebouwd heb, luistert U dan in de hemel, Uw vaste woonplaats, naar hun gebed en hun smeekbede en verschaf hun recht. Vergeef Uw volk datgene waarmee zij tegen U zondigden, en al hun overtredingen waarmee zij tegen U overtraden, en geef hun ontferming bij hen die hen als gevangenen wegvoerden, zodat die zich over hen ontfermen.

1 KONINGEN 8:44-50

Salomo heeft de tempel in feite aangewezen als de plaats waarheen of waarin gebeden tot God gericht moesten worden.

2

Gods aanwezigheid in de tempel

God liet Zijn goedkeuring hierover blijken doordat Zijn heerlijkheid als een wolk in de tempel verscheen, net zoals dat was gebeurd in de tabernakel van Mozes in Exodus hoofdstuk 40. Zo vulde ook Gods heerlijkheid, ook wel de Sjechina genoemd, de tempel: de wolk die Gods aanwezigheid zichtbaar maakte. Daarmee gaf God heel duidelijk Zijn goedkeuring aan de tempel als Zijn woonplaats op aarde. De aanwezigheid van God was zo dicht, zouden we kunnen zeggen, dat de priesters er niet naar binnen konden gaan. Ze konden daar niet blijven staan om dienst te doen. Hetzelfde gold toen de wolk de tabernakel vulde. Dit is een herhaling daarvan.

Iets anders wat zich herhaalde, was dit: toen de tabernakel voor het eerst werd geopend en ingewijd, kwam er vuur uit de tegenwoordigheid van de Heere en stak het altaar aan. Ook hier, toen Salomo aan het begin bepaalde offers op het altaar legde, kwam er vuur uit de tegenwoordigheid van God en verteerde die. We krijgen dus zichtbare, bovennatuurlijke bewijzen dat God hierachter staat, dat God de tempel gunstig gezind is en dat Hij die nu als Zijn woonplaats op aarde heeft aanvaard.

Zoals we eerder zeiden:

De God Die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is, Deze,
Die een Heere van de hemel en van de aarde is, woont niet in
tempels die met handen gemaakt zijn.

HANDELINGEN 17:24

Dat deed Hij ook toen niet. Hiermee kwam Hij alleen de mensen tegemoet, zodat mensen die zich oriënteren aan de hand van tijd en ruimte enig besef zouden hebben van: 'God is hier te vinden.' Maar het was nooit de bedoeling dat men zou denken dat

God nergens anders te vinden was, of dat God je ergens anders niet kan zien of je gebeden niet kan horen. Daniël bad immers, ver weg in Babylon, in de richting van de tempel, precies zoals Salomo in zijn gebed had voorgesteld:

Als ons volk in gevangenschap wordt weggevoerd en ze in de richting van de tempel bidden.

Het is duidelijk dat als God hen in Babylon kon horen, Hij dus niet tot de tempel beperkt was. Hun gebed in de richting van de tempel was hun manier om te erkennen dat ze hun gebeden tot Hem richtten en niet tot een andere god, omdat de tempel een symbool van Zijn aanwezigheid was.

3

Het lichaam van Christus als Gods tempel

Maar God heeft vandaag daadwerkelijk een tempel op aarde die Zijn werkelijke woning is, en dat is het lichaam van Christus. Christus sprak over Zijn eigen lichaam, toen Hij op aarde was, als een tempel. Hij zei:

Jezus antwoordde en zei tegen hen: Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem laten herrijzen.

JOHANNES 2:19

Hij sprak over de tempel van Zijn lichaam, niet over de Joodse tempel die vlak naast Hem stond toen Hij sprak.

We lezen dat het lichaam van Christus nu niet langer alleen die ene Mens is, maar veel mensen, veel leden. Christus is het Hoofd, en de rest van het lichaam zijn wij. Het lichaam van Christus is nog steeds de tempel van God. Het lichaam van Christus is nog steeds de woonplaats van God. We worden afwisselend voorgesteld als leden van een lichaam of als stenen, levende stenen,

dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.

1 PETRUS 2:5

Dus wij zijn vandaag de tempel. Niet zozeer ieder van ons afzonderlijk, hoewel ieder van ons wel de Geest heeft, maar gezamenlijk. Iedere steen leeft en aanbidt God, maar gezamenlijk is het lichaam van Christus Gods woonplaats op aarde.

Uiteindelijk zal Hij ons allemaal op één plaats bijeenbrengen. We komen nu hier en daar in kleine samenkomsten bijeen, maar op een dag zal het hele lichaam van Christus samen met Hem zijn, met Hem verenigd en op één plaats bijeengebracht. Dat zal een voltooide tempel zijn. Op dit moment is de tempel in aanbouw.

We hebben bij het lezen over Salomo's bouw van de tempel gezien dat er dingen waren die je als parallellen kon zien. Vooral dat de stenen in de steengroeve werden uitgehouwen en daarna naar de bouwplaats van de tempel werden gebracht. Ze werden niet naar de bouwplaats van de tempel gebracht om daar vervolgens te worden bewerkt. God bereidt ons hier voor, in de steengroeve waar Hij ons vindt. Ons aardse leven is de plaats waar onze heiliging plaatsvindt, waar we worden voorbereid. Later, als de stenen zijn voorbereid, worden ze naar de bouwplaats van de tempel overgebracht, zoals dat op een later tijdstip ook met ons zal gebeuren. Hoofdstuk 9 zegt:

4

Gods antwoord en Zijn eeuwige beloften

Het gebeurde nu, toen Salomo de bouw van het huis van de HEERE en het huis van de koning voltooid had, en toen Salomo al zijn wensen, die hij uit wilde voeren, ten uitvoer had gebracht, dat de HEERE voor de tweede maal aan Salomo verscheen, zoals Hij aan hem in Gibeon verschenen was.

1 KONINGEN 9:1-2

De eerste keer was toen hij in Gibeon was. Dat was toen God had gezegd:

In Gibeon verscheen de HEERE 's nachts aan Salomo in een droom, en God zei: Vraag wat Ik u geven zal.

1 KONINGEN 3:5

Hij had om wijsheid gevraagd, en dat verzoek behaagde God. Daarom willigde Hij het in en gaf Hij hem bovendien dingen waar hij uit meer zelfzuchtige motieven om had kunnen vragen, maar waar hij niet om had gevraagd.

De HEERE zei tegen hem: Ik heb uw gebed en uw smeekbede gehoord, die u voor Mijn aangezicht gesmeekt hebt. Ik heb dit huis dat u gebouwd hebt, geheiligd om Mijn Naam daar tot in eeuwigheid te vestigen. Alle dagen zullen Mijn ogen en Mijn hart daar zijn.

1 KONINGEN 9:3

Blijkbaar het gebed over de tempel.

Hier heb je een goed voorbeeld van hoe de Bijbel woorden als 'voor eeuwig' en 'voortdurend' en dergelijke gebruikt. God zegt dat Hij voor eeuwig in deze tempel die Salomo heeft gebouwd zal wonen en die Zijn gunst zal schenken. Maar die staat er nu

niet meer. Hij is al heel lang verdwenen. De tempel die Salomo bouwde, is zelfs al meer dan 2500 jaar verdwenen, want hij werd in 586 voor Christus door Nebukadnezar verwoest. Hij staat er niet. Hoewel de tempel later werd herbouwd, werd ook die verwoest, en die staat er evenmin meer. Die is al 2000 jaar verdwenen. Hoe kon God zeggen dat Hij daar voor eeuwig zou wonen en daar voor eeuwig Zijn gunst zou schenken?

Er zijn twee manieren waarop dit waar is. Je vindt in het Oude Testament dezelfde soort bewoordingen over allerlei dingen. Bijvoorbeeld over het vieren van het Pascha of het toepassen van de besnijdenis, over het eigendomsrecht op het land Kanaän dat aan Israël werd gegeven, of over het Levitische priesterschap dat voor eeuwig voor Gods aangezicht zou wandelen. Geen van deze dingen geldt vandaag nog noodzakelijkerwijs. Israël heeft niet het gezag over al het land dat hun ooit is gegeven. Het houden van de sabbat is niet langer iets waartoe christenen verplicht zijn, voor zover we dat uit het Nieuwe Testament kunnen opmaken. Toch was ook dat voor eeuwig. Van de besnijdenis wordt duidelijk gezegd dat die in het nieuwe verbond geen vereiste is, en toch was die voor eeuwig. Het Levitische priesterschap is verdwenen, en dat zou voor eeuwig zijn. De tempel van Salomo is verdwenen. Die zou voor eeuwig zijn.

Waarom komt er een einde aan al die dingen die voor eeuwig zouden zijn? Daar zijn twee antwoorden op te geven. Het ene is natuurlijk dat de beloften voorwaardelijk zijn. Sommige dingen die we zojuist hebben beschreven, zijn geboden, en andere zijn beloften. De beloften zijn voorwaardelijk. Dat wordt zelfs uitdrukkelijk gezegd in 1 Samuel 2:30, waar God tegen Eli zei:

Daarom spreekt de HEERE, de God van Israël: Ik had duidelijk gezegd: Uw huis en uw familie zullen voor eeuwig voor Mijn aangezicht wandelen. Maar nu spreekt de HEERE: Er is bij Mij geen sprake van, want wie Mij eren, zal Ik eren, maar wie Mij verachten, zullen zelf veracht worden.

1 SAMUEL 2:30

Maar Hij zegt:

Dat zal Ik zeker niet doen, zegt de Heer, want wie Mij eert, zal Ik eren, en wie Mij veracht, zal weinig aanzien hebben.

God zegt dus: ‘Ik heb inderdaad gezegd dat dit voor eeuwig zou gebeuren, maar Ik ga dit nu verduidelijken of aanpassen.’ Het is voorwaardelijk. Alles is voorwaardelijk. Daarom zijn het bezit van het land Kanaän, het priesterschap van Eli of van Levi, of Gods zegen op de tempel — al die dingen waarvan Hij zei dat ze voor eeuwig waren — voorwaardelijk.

5

Oude instellingen krijgen geestelijke vervulling

Maar er is nog een ander aspect, en dat geldt zowel voor de geboden als voor de beloften. Dat is dat ze typologisch waren. Het waren voorafbeeldingen. Het waren voorafbeeldingen van iets wat blijvend is. De tempel van Salomo staat er niet, en God zal er nooit meer in wonen. Maar Hij woont in een tempel waarvan Salomo's tempel een voorafbeelding was. De besnijdenis is niet meer vereist, maar er is iets waarvan die een voorafbeelding was, de besnijdenis van het hart, en die is nog steeds vereist. Het land Kanaän is niet noodzakelijkerwijs meer in het bezit van Israël, maar het Beloofde Land waarvan het een voorafbeelding was, wordt ervaren door mensen die geloven. Het Levitische priesterschap bestaat niet meer, maar het was een voorafbeelding en een schaduw van het hogepriesterschap van Christus en van het priesterschap van de gelovigen, dat nog steeds bestaat en voor eeuwig zal bestaan.

Met andere woorden, van veel dingen in het Oude Testament wordt gezegd dat ze voor eeuwig zijn, maar ze blijven niet voor eeuwig bestaan in dezelfde vorm of op dezelfde wijze. Ze blijven een tijdlang in hun oorspronkelijke vorm bestaan, maar vervolgens was het de bedoeling dat ze in het nieuwe verbond tot hun vervulling zouden komen. Met de komst van het nieuwe verbond kwam hun vervulling en hun voortzetting, maar op een andere wijze, op een geestelijke in plaats van een rituele wijze. Het rituele loopt vooruit op het geestelijke. Het rituele is symbolisch en tijdelijk. Het geestelijke is werkelijkheid en blijvend.

Daarom vinden we hier dit soort bewoordingen. In zekere zin is het voor eeuwig, maar niet in zijn huidige vorm, niet in de vorm waarin het toen plaatsvond. God had al die tijd iets anders op het oog, iets geestelijks. Dat geestelijke is wat voor eeuwig zal blijven bestaan.

6

Van de wet naar volwassenheid in Christus

Ik vergelijk het met een kind dat opgroeit. We zouden kunnen zeggen dat dit kind tachtig jaar zal leven. Hij kan tachtig jaar leven, maar hij zal niet tachtig jaar lang een kind zijn. Na een aantal jaren wordt hij volwassen. Dan leeft in feite dezelfde persoon verder, maar in een andere hoedanigheid. Niet als kind, maar als volwassene. Hij laat zijn kindertijd achter zich om iets anders te worden: een man. En toch is het dezelfde persoon. Hij leeft inderdaad zo lang, maar niet als kind. Hij wordt volwassen. Het bestaan van een kind loopt vooruit op een volwassene. Het volwassen-zijn is de vervulling van datgene waarop het kind-zijn vooruitliep. En zo noemt Paulus in Galaten hoofdstuk 4 de wet, de periode van het Oude Testament, een tijd van kind-zijn. En de komst van Christus noemt hij het aanbreken van de volwassenheid.

Als je daar niet mee bekend bent, zal ik die passage opzoeken en je laten zien waar ik op doel. In Galaten hoofdstuk 4, vanaf vers 1:

Ik zeg echter: Zolang de erfgenaam een onmondig kind is, verschilt hij in niets van een slaaf, hoewel hij heer is van alles;

GALATEN 4:1

maar hij staat onder voogden en beheerders, tot het tijdstip dat de vader van tevoren heeft bepaald.

GALATEN 4:2

Dat wil zeggen dat hij, zolang hij een kind is, geen verantwoordelijkheden krijgt, hoewel hij de erfgenaam is en op een dag over alles zal heersen. Er staat dat hij onder voogden moet blijven zolang hij een kind is. Hij moet worden opgevoed en onder

toezicht worden gehouden.

Zo waren ook wij, toen wij nog onmondige kinderen waren, als slaven onderworpen aan de grondbeginselen van de wereld.

GALATEN 4:3

In deze context bedoelt hij de wet.

Maar toen de volheid van de tijd gekomen was, zond God Zijn Zoon uit, geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, om hen die onder de wet waren, vrij te kopen, opdat wij de aanneming tot kinderen zouden ontvangen.

GALATEN 4:4-5

Dat wil zeggen: als volwassen zonen. [Vertalersnoot: De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, spreekt hier van 'aanneming tot zonen'. Het Nederlandse citaat heeft 'aanneming tot kinderen'. De spreker legt 'zonen' hier uit als volwassen zonen.]

Nu, omdat u kinderen bent, heeft God de Geest van Zijn Zoon uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!

GALATEN 4:6

Wat hij zegt, is dat een kind twee fasen doorloopt. Hij kan de erfgenaam van een groot landgoed zijn, maar als hij een kind is, staat hij onder bestuurders en voogden. Hij krijgt geen vrijheid. Hij is niet beter af dan een dienaar of een slaaf in het huishouden, wat betreft de voorrechten die hij op dat moment daadwerkelijk geniet. Maar het is de bedoeling dat hij daaruit groeit, een volwassen leven gaat leiden en een erfenis ontvangt.

Hij zegt dat het zo ook met ons was toen wij onder de wet werden gehouden. Dat was toen wij kinderen waren, met andere woorden: het menselijk geslacht. Of waarschijnlijker: het was het Joodse volk dat onder de wet stond. Maar voordat wij

christenen waren, voordat het christendom kwam, was het als de kindertijd, waarin wij onder een wet werden gehouden, onder een bestuurder, onder een voogd: de wet.

Maar toen Jezus kwam, was dat de volheid van de tijd. Net zoals er in het leven van een kind een moment komt waarop de vader besluit: 'Dit is het moment waarop ik het landgoed aan mijn zoon ga overdragen. Dit is het moment waarop ik hem voortaan als een man ga behandelen en niet als een kind.' Zoals de vader, zegt hij in vers 2, dat tijdstip heeft vastgesteld, zo had God een tijdstip vastgesteld waarop Hij Jezus zou zenden om voor ons hetzelfde te doen. Zo gaan wij van het wetticisme van het oude verbond over naar volwassenheid. We staan niet meer onder de wet als voogd. We worden geacht van binnenuit te worden gestuurd. Wanneer de Geest van God ons gegeven wordt, leidt Hij ons van binnenuit, in plaats van dat wetten ons van buitenaf leiden. Dat is waar Paulus het over heeft.

Paulus geeft dus zelf aan dat de wet en de bijbehorende vormen verbonden zijn met of betrekking hebben op onvolwassenheid, op het kind-zijn. Maar het nieuwe verbond is volwassenheid. In zekere zin blijft het kind dus de hele levensduur voortbestaan, maar hij blijft niet voortbestaan als kind. Zo wordt ook van de tempel en het priesterschap en de sabbat en het land en de besnijdenis en al die instellingen gezegd dat ze voor altijd zijn. Dat zijn ze ook, maar niet in hun kinderlijke vorm. Ze komen tot hun volwassen vorm en blijven op die manier voor altijd bestaan. En in die zin zien we dus dat deze uitspraken over dingen die blijvend en voor altijd zijn, werkelijk waar zijn.

7

De blijvende troon en de voorwaardelijke zegen

Nu vers 4:

En u, wanneer u voor Mijn aangezicht wandelt, zoals uw vader David met een volkomen hart en in oprechtheid gewandeld heeft, door te handelen overeenkomstig alles wat Ik u geboden heb, en u Mijn verordeningen en bepalingen in acht neemt, dan zal Ik de troon van uw koningschap over Israël voor eeuwig bevestigen, zoals Ik met betrekking tot uw vader David gesproken heb: Het zal u niet ontbreken aan een man op de troon van Israël.

1 KONINGEN 9:4-5

En opnieuw gaat het hier over die vestiging van de troon van Salomo voor altijd. Er zit vandaag niemand op de troon van Salomo, niet op aarde. Er is geen aardse koning in Jeruzalem. Er is sinds Jechonia, in 586 voor Christus, geen aardse koning in Jeruzalem geweest, geen Joodse koning. Er is daar geen koning geweest, geen Joodse koning, niemand die van Salomo afstamt, niet op aarde.

Maar er is een Nakomeling van Salomo Die op de troon in de hemel zit, en Hij is daar voor altijd. Hij zit voor altijd op de troon. Daar is de troon van Salomo voor altijd gevestigd, maar het is niet de aardse troon, niet de tijdelijke. Die is overgegaan in de eeuwige troon, het eeuwige koninkrijk van David en van Davids Opvolger, Jezus. En dat is beslist voor altijd.

Vers 6:

Maar als u en uw kinderen zich ooit van achter Mij afkeren en Mijn geboden en Mijn verordeningen, die Ik u voorgehouden heb, niet in acht nemen, maar andere goden gaan dienen en zich voor hen neerbuigen, dan zal Ik Israël uitroeien uit het land dat Ik hun gegeven heb, en zal Ik het huis, dat Ik voor Mijn Naam geheiligd heb, van voor Mijn aangezicht wegwerpen, en zal Israël onder alle volken tot een spreekwoord en een voorwerp van spot worden. En dit huis zal een ruïne worden. Ieder die er voorbijgaat, zal zich ontzetten, sissen van afschuw en zeggen: Waarom heeft de HEERE zo gedaan met dit land en met dit huis? Dan zal men zeggen: Omdat zij de HEERE, hun God, hebben verlaten, Die hun vaders uit het land Egypte had geleid. Zij klampten zich vast aan andere goden en gingen zich voor hen neerbuigen en hen dienen. Daarom heeft de HEERE al dit kwaad over hen gebracht.

1 KONINGEN 9:6-9

Let er dus op dat Hij zegt:

De HEERE zei tegen hem: Ik heb uw gebed en uw smeekbede gehoord, die u voor Mijn aangezicht gesmeekt hebt. Ik heb dit huis dat u gebouwd hebt, geheiligd om Mijn Naam daar tot in eeuwigheid te vestigen. Alle dagen zullen Mijn ogen en Mijn hart daar zijn.

1 KONINGEN 9:3

Hij had ook soortgelijke dingen gezegd over het land Israël. Maar Hij zegt:

Als jullie niet gehoorzamen, worden jullie het land uitgezet en wordt de tempel afgedankt.

Iedereen zal zeggen: 'Ik dacht dat dit blijvend zou zijn. Wat is er met deze mensen gebeurd? Waarom zijn ze het land uit gezet? Waarom is hun tempel verlaten?' Het antwoord zal zijn dat ze God hebben verlaten. Zijn beloften zijn dus voorwaardelijk.

Vers 10:

8

Salomo schenkt Hiram twintig steden

En het gebeurde na verloop van twintig jaar, waarin Salomo de twee huizen gebouwd had, het huis van de HEERE en het huis van de koning, dat koning Salomo aan Hiram twintig steden in het land van Galilea gaf. Hiram, de koning van Tyrus, had Salomo gesteund met cederhout, met cipressenhout en met goud, overeenkomstig al zijn wensen.

1 KONINGEN 9:10-11

Dit is nogal treurig en grappig.

En Hiram vertrok uit Tyrus om de steden te bekijken die Salomo hem had gegeven, maar ze waren niet goed in zijn ogen.

1 KONINGEN 9:12

Het waren geen erg goede steden. Dus zei hij:

Daarom zei hij: Wat zijn dat voor steden die u mij gegeven hebt, mijn broeder? En hij noemde ze het land Kabul, zoals het tot op deze dag heet.

1 KONINGEN 9:13

Kabul betekent ‘nergens goed voor’.

Hiram was dus heel vrijgevig geweest tegenover Salomo. Hij gaf hem al het cederhout en alle werklieden en al het goud dat hij wilde. Natuurlijk had Salomo hem met voedsel terugbetaald. Het is niet zo dat deze steden het enige waren wat Hiram terugkreeg voor alles wat hij had gegeven, maar dit was blijkbaar een soort extra beloning. De afspraak was gemaakt dat deze materialen zouden worden geleverd in ruil voor voedselvoorraden. Die heeft Salomo ongetwijfeld jaar na jaar gestuurd, zoals hij had beloofd. Er was dus een betaling gedaan die was overeengekomen.

Maar het is alsof je iemand een fooi geeft omdat hij goed werk heeft geleverd, of iemand een extra beloning geeft omdat je tevreden over hem bent. Als extra beloning gaf Salomo de koning van Tyrus blijkbaar deze twintig steden. Maar het waren blijkbaar geen erg goede steden. Hiram noemde ze ‘nergens goed voor’. Dus misschien voelde hij zich daardoor een beetje beledigd. Het leidde niet tot zoiets als oorlog. Maar tot op de dag van vandaag, zegt de schrijver, worden ze de steden van ‘nergens goed voor’ genoemd.

En Hiram stuurde de koning honderdtwintig talent goud.

1 KONINGEN 9:14

Waarom? Dat weten we niet. Blijkbaar geven ze hier allebei iets boven op wat ze al hadden beloofd. Ze sturen elkaar allebei extra beloningen, omdat ze zo goed samenwerken en zulke goede partners zijn.

9

Salomo's bouwprojecten en welvaart

Dit nu is de kwestie van de lichting voor de herendienst, die koning Salomo liet opkomen om het huis van de HEERE, zijn eigen huis, de Millo, de muur van Jeruzalem, Hazor, Megiddo en Gezer te bouwen. Farao, de koning van Egypte, was namelijk opgetrokken en had Gezer ingenomen en het met vuur verbrand, de Kanaänieten die in de stad woonden, gedood, en het aan zijn dochter, de vrouw van Salomo, als geschenk gegeven.

1 KONINGEN 9:15-16

Dus bouwde Salomo het natuurlijk op. Dat wil zeggen, hij verfraaide het en verbeterde de bouwwerken ervan.

Salomo heeft toen Gezer herbouwd, en ook Laag-Beth-Horon, Baälath en Tamor in de woestijn, in dat land, al de voorraadsteden die Salomo had, de wagensteden, de ruiterssteden, al wat hij maar verlangde te bouwen, in Jeruzalem, op de Libanon en in heel het land van zijn heerschappij.

1 KONINGEN 9:17-19

Blijkbaar kende zijn budget geen grenzen. David was heel rijk geworden en had veel geld voor Salomo achtergelaten. Vervolgens bleef Salomo schatting ontvangen van de onderworpen volken die David had overwonnen. Dat betekende dat er voortdurend veel inkomsten waren. Hij was dus niet beperkt in wat hij kon doen. Hij kon gewoon de infrastructuur zo ver uitbreiden als hij wilde en Israël tot het droomland maken dat iedereen ter wereld zou bewonderen en bekijken. Het staat vol prachtige gebouwen. Er heerst vrede. Salomo heeft het land werkelijk verfraaid.

10

Dwangarbeiders en opzichters onder Salomo

Al het volk dat overgebleven was van de Amorieten, Hethieten, Ferezieten, Hevieten, en Jebusieten, die niet bij de Israëlieten behoorden, hun nakomelingen, die na hen in het land waren overgebleven en die de Israëlieten niet met de ban hadden kunnen slaan, hen liet Salomo opkomen om in herendienst te werken, tot op deze dag.

1 KONINGEN 9:20-21

Nu is het interessant dat er staat:

‘Zoals het nu nog steeds is.’ Want de schrijver schrijft honderden jaren later. Hij schrijft ongeveer vierhonderd jaar na de tijd van Salomo. Dus blijkbaar waren die Kanaänieten, die in de tijd van Jozua sterk genoeg waren geweest om zich tegen de verovering te verzetten, in de dagen van Salomo niet langer sterk genoeg om Israël te weerstaan.

Allereerst waren er in de tijd van Jozua waarschijnlijk maar ongeveer drie miljoen Israëlieten. In de tijd van Salomo waren het er naar men denkt ongeveer vijf miljoen. Israël was dus veel machtiger. Bovendien had Israël een steviger positie gekregen en waren de andere vijanden van Israël rondom overwonnen. Deze Kanaänieten hadden eenvoudigweg minder hoop dat ze tegen hen stand konden blijven houden.

Maar tegen de tijd van Salomo was er in de dagen van David al genoeg bloed vergoten. Salomo kon het waarschijnlijk niet over zijn hart verkrijgen om er zomaar op uit te trekken en de Kanaänieten te doden. Dus dacht hij: ‘Er zijn er daar heel wat. We kunnen ze gebruiken voor dwangarbeid.’ Blijkbaar bleven de Kanaänieten die niet

gedood waren, voorgoed dwangarbeiders, tot aan het einde van het koninkrijk, toen deze boeken werden geschreven. Koningen werd geschreven in de tijd van Jeremia, zo ongeveer toen Jeruzalem viel.

Uit de Israëlieten echter stelde Salomo geen slaaf aan. Zij waren immers strijdbare mannen, zijn dienaren, zijn bevelhebbers en zijn officieren: de bevelhebbers over zijn wagens en zijn ruiters. Dit waren de opzichters over hen die aangesteld waren en die over het werk van Salomo gingen, vijfhonderdvijftig man, die de leiding hadden over het volk dat het werk verrichtte. Zodra de dochter van de farao vertrokken was uit de stad van David naar haar huis, dat Salomo voor haar had gebouwd, toen heeft hij de Millo gebouwd.

1 KONINGEN 9:22-24

De Millo wordt vaak in de Schrift genoemd. Ik weet niet echt zeker waarvoor de Millo werd gebruikt, maar het was een wijk. Het was een wijk van Jeruzalem die vaak als locatie wordt genoemd.

11

Salomo's offers en de taak van de priesters

Salomo bracht driemaal per jaar brandoffers en dankoffers op het altaar dat hij voor de HEERE had gebouwd en ook bracht hij er reukoffers, namelijk op het altaar dat voor het aangezicht van de HEERE stond, toen hij het huis voltooid had.

1 KONINGEN 9:25

Er staat dat hij offers bracht en reukwerk verbrandde. Ik weet niet of dit betekent dat hij dat eigenhandig deed. Als dat zo is, dan stond God beslist enige afwijking van de wet toe. Koning Saul werd door God verworpen omdat hij zo aanmatigend was om de

HEERE een dier te offeren, terwijl Samuel, de priester, dat had moeten doen. Volgens de wet moesten de priesters, de zonen van Aäron, de offers brengen en het reukwerk verbranden. Dat Saul dit als koning had gedaan en door God was verlaten, door God was verworpen, zou erop wijzen dat David of Salomo of welke andere koning dan ook die voorrechten evenmin zou hebben. In elk geval niet op grond van zijn positie als koning, tenzij God daar bij hen gewoon minder strikt mee omging.

Misschien deed Hij dat bij David omdat David een man naar Zijn hart was en leefde in een tijd waarin er geen tempel was en veel van de voorschriften uit Exodus eenvoudigweg niet werden nageleefd. God kneep gewoon een oogje toe en stond David toe offers te brengen zoals hij dat deed. Misschien besloot Hij gewoon om die soepele houding tegenover Salomo voort te zetten. Maar het is ook mogelijk dat, wanneer er staat dat Salomo offerde, hij de offergaven uit zijn eigen schatkist bekostigde, maar de priesters het offer liet brengen. Vaak wordt er gezegd dat iemand iets deed, terwijl hij het in werkelijkheid door anderen liet uitvoeren. Dat zou hier het geval kunnen zijn.

Vers 26:

12

Salomo's handelsvloot en Hiram's zeelieden

Koning Salomo bouwde ook een vloot in Ezeon-Geber, dat bij Eloth ligt, aan de oever van de Schelfzee, in het land Edom.

1 KONINGEN 9:26

En Hiram stuurde zijn dienaren mee met de vloot: scheepslieden, kenners van de zee, samen met de dienaren van Salomo.

1 KONINGEN 9:27

Tyrus was een handelsstad aan de kust, en dus waren de mensen uit Tyrus bekwame, ervaren zeelieden. Het waren zeevaarders. Israël heeft eigenlijk nooit echt zeevaarders gehad. Israël trok niet vaak de zee op. Ze bleven zo veel mogelijk thuis. Zelfs toen ze

eenmaal over de landen van de heidenen verspreid waren, gingen ze zich niet echt veel met de zeevaart bezighouden. Af en toe reisden ze met handelsschepen om ergens te komen, zoals Paulus deed om Rome te bereiken. Maar de Israëlieten waren nogal bang voor de zee. Voor hen stelde de zee de plaats voor waar de monsters waren. Leviathan was daar. De zee is datgene waarmee de heidenen werden vergeleken: de schuimende, onvoorspelbare, onbestendige zee. Israël was het land. De heidenen waren de zee. De zee was eenvoudigweg iets waar de Joden heel weinig voor voelden. Daarom ontwikkelden ze nooit een zeemacht en deden ze nooit veel vaardigheden in de zeevaart op. Maar de mensen uit Tyrus wel.

Dus toen Salomo besloot zijn projecten uit te breiden met waarschijnlijk een koopvaardijvloot, waarmee hij eropuit zou trekken om dingen uit Afrika en andere plaatsen te halen, zoals we lezen dat hij deed, had hij hulp nodig van mensen die meer van de zee wisten dan hij en zijn volk. Dus stuurde Hiram dienaren met de vloot mee, zeelieden die de zee kenden, om samen te werken met de dienaren van Salomo.

En zij kwamen in Ofir en haalden daar goud vandaan,
vierhonderdtwintig talent, en brachten het naar koning Salomo.

1 KONINGEN 9:28

Hoe ze eraan kwamen, weten we niet. Waarschijnlijk hebben ze het niet met geweld meegenomen, zoals bijvoorbeeld Columbus deed, maar misschien hebben ze daar wat handel gedreven en nog veel meer goud verkregen.

Salomo haalde inderdaad heel wat dingen uit andere landen en uit Afrika. Elders staan lijsten met enkele van de producten die naar hem toe werden gebracht en die er in zijn tijd in Israël waren, waaronder apen en dergelijke dingen, die niet uit Israël komen maar uit Afrika. Toch bleef het bedrijven van koopvaardij in latere tijden in Israël niet erg succesvol. Israël is nooit echt een zeevarend volk geworden.

In hoofdstuk 10:

13

De koningin van Sjeba zoekt wijsheid

Toen de koningin van Sjeba het gerucht over Salomo in verband met de Naam van de HEERE hoorde, kwam zij om hem met raadsels op de proef te stellen.

1 KONINGEN 10:1

We kennen geen plaats die Sheba heet, maar er is wel een plaats die Seba heet. Veel geleerden denken dat dit dezelfde plaats is die hier wordt genoemd. Die zou in het zuidelijke deel van Arabië hebben gelegen, op het Arabisch Schiereiland. Ze was dus waarschijnlijk een Arabische vrouw en koningin van een Arabisch volk. Ze had, net als iedereen, gehoord hoe wijs Salomo was. Hoewel haar koninkrijk op enige afstand lag, lag het nog steeds in die regio en was het blijkbaar niet door David of Salomo veroverd. Ze waren een onafhankelijk volk, maar hadden belangstelling voor wat er in Israël gebeurde, dat zoveel internationale aandacht kreeg. Ze besloot deze grote koning te komen bezoeken, van wie werd gezegd dat hij zoveel wijsheid bezat.

Er staat dat ze kwam om hem met moeilijke vragen op de proef te stellen. Koningen en koninginnen hadden veel wijze mensen in hun raad, en dat waren filosofen. Het waren filosofen die antwoorden probeerden te geven op moeilijke levensvragen. Waarom is er lijden? Wat gebeurt er wanneer mensen sterven? Wie weet welke vraagstukken er speelden? De vraagstukken die de gedachten van mensen altijd hebben gekweld. Ze hadden wijze raadgevers die ze raadpleegden. Naar alle waarschijnlijkheid waren er vragen waarop haar eigen raadgevers nooit echt een goed antwoord hadden gegeven. Er zijn vragen die mensen moeilijk of onmogelijk kunnen beantwoorden. Ze had dus blijkbaar een lijst met moeilijke vragen, vragen waarop ze nooit een bevredigend

antwoord had gekregen. Ze had over Salomo gehoord en dacht dat ze hem eens op de proef zou stellen, om te zien of hij het beter kon dan de anderen. Ze kwam om hem te beproeven, of te testen, met moeilijke vragen.

Zij kwam naar Jeruzalem met een zeer groot gevolg, met kamelen, beladen met specerijen, met zeer veel goud, en met edelstenen. Zij kwam bij Salomo en sprak tot hem over alles wat zij op haar hart had.

1 KONINGEN 10:2

Met ‘alles wat zij op haar hart had’ worden alle moeilijke vragen bedoeld waarop ze antwoord nodig had.

Salomo wordt dus steeds rijker door deze geschenken die mensen hem als eerbetoon brengen.

En Salomo verklaarde haar al haar vragen. Geen ding was voor de koning verborgen dat hij haar niet kon verklaren.

1 KONINGEN 10:3

Hij had veel tijd besteed aan het bestuderen van de natuur. We lezen dat hij niet alleen drieduizend spreuken had geschreven of uitgesproken; hij bestudeerde ook de natuur. Hij bestudeerde planten, dieren, grote dieren, kleine dieren, insecten, allerlei dingen. Hij was een natuuronderzoeker. Hij had een onverzadigbare geest en verzamelde informatie waar hij die maar kon krijgen. Hij had ook het vermogen om informatie tot een geheel samen te brengen, zoals je dat moet kunnen om Spreuken te schrijven. Hij had wijsheid en kennis, en hij had eenvoudigweg alles doorgrond. Daardoor kon hij al haar vragen beantwoorden. Er was niets wat hij niet kon uitleggen.

14

De bewondering van de koningin van Sjeba

Toen de koningin van Sjeba alle wijsheid van Salomo zag, en het huis dat hij had gebouwd, het voedsel op zijn tafel, hoe zijn dienaren aanzaten, hoe zijn bedienden klaarstonden, hun kleding, zijn schenkers, zijn brandoffers, die hij bracht in het huis van de HEERE, was zij buiten zichzelf.

1 KONINGEN 10:4-5

[Vertalersnoot: Waar het Nederlandse citaat ‘was zij buiten zichzelf’ heeft, leest de spreker in zijn Engelse vertaling: ‘er was geen adem meer in haar’.] Het benam haar de adem. Er was geen geest meer in haar. Geest en adem zijn in het Hebreeuws hetzelfde woord. Het kan dus betekenen dat ze naar adem hapte; het benam haar de adem. Ze was sprakeloos. Of het kan op haar geest slaan. Ze had geen geest meer in zich. Dat wil zeggen, misschien was ze daar met enige scepsis gekomen, met de bedoeling te bewijzen dat hij niet alles was wat er over hem werd beweerd. Ze bracht haar moeilijke vragen mee om te zien of ze hem kon vastpinnen en met zijn mond vol tanden kon laten staan, enzovoort. Het is mogelijk, hoewel het niet noodzakelijk is, om aan te nemen dat ze met een wat vijandiger houding was gekomen, enigszins strijdlustig, en dat ze van houding veranderde. Haar geest veranderde. Er was geen geest meer in haar, zoals bij een vurig paard dat moet worden gebroken en getemd. Haar afkeer of vijandigheid, of wat er ook gesuggereerd zou kunnen zijn, was verdwenen, zoals bij een getemd paard.

Je hoeft het niet zo op te vatten, want geest kan adem betekenen. Als het alleen betekent dat het haar de adem benam, dan is er eigenlijk geen reden om te geloven dat ze een vijandige houding tegenover hem had. Maar dat zou kunnen, en we weten het gewoon niet. Het punt is dat het een enorme indruk op haar maakte en haar tot een bewonderaar van Salomo maakte.

Zij zei tegen de koning: Het was de waarheid, wat ik in mijn land over uw woorden en over uw wijsheid gehoord heb. Maar ik geloofde die woorden niet, totdat ik kwam en mijn eigen ogen het zagen. Zie, nog niet de helft was mij verteld. U hebt wat uw wijsheid en welstand betreft het gerucht dat ik gehoord had, overtroffen. Gelukkig zijn uw mannen, gelukkig deze dienaren van u, die voortdurend in uw dienst staan en uw wijsheid horen! Geloofd zij de HEERE, uw God, Die behagen in u heeft gehad, door u op de troon van Israël te zetten! Omdat de HEERE Israël voor eeuwig liefheeft, daarom heeft Hij u tot koning aangesteld, om recht en gerechtigheid te doen.

1 KONINGEN 10:6-9

Dit kan haar afscheidsverklaring zijn geweest toen ze vertrok. Ze wilde gewoon zeggen: 'Nou, ik ben buitengewoon onder de indruk. Het is veel beter dan ik had verwacht.' Maar ze zei het duidelijk met echte bewondering. Ze zegt: 'Ik had geweldige berichten over je gehoord, maar het is veel meer dan ik had gehoord.'

Ze hadden me nog niet eens de helft verteld.

15

De leegte achter Salomo's heerlijkheid

Ook in een ander opzicht was haar ongetwijfeld de helft niet verteld. Dat is de helft waarover je in Prediker leest. Wat zij zag, was Salomo's heerlijkheid. Jezus gebruikte die uitdrukking:

en Ik zeg u dat zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid niet gekleed ging als één van deze.

MATTHEÛS 6:29

De heerlijkheid van Salomo die zij zag, bestond uit het voedsel op zijn tafel, het huis dat hij had gebouwd, de zitplaatsen van zijn dienaren, hun kleding, zijn schenkers, de toegang en al die pracht en praal. Al die rijkdom en al die verbazingwekkende dingen die veel indrukwekkender waren dan ze had gedacht. Dat was de helft. De andere helft was haar niet verteld. Dat was de helft waarover Salomo schrijft wanneer hij zegt:

Een en al vluchtigheid, zegt Prediker, een en al vluchtigheid, alles is vluchtig.

PREDIKER 1:2

Hij zegt:

Ik onderzocht mijn hart door mijn lichaam te verkwikken met wijn (mijn hart echter behield in wijsheid de leiding) en door dwaasheid aan te grijpen, totdat ik zou zien wat het beste is voor de mensenkinderen om onder de hemel te doen tijdens het getal van hun levensdagen. Ik heb voor mijzelf grootse dingen tot stand gebracht: Ik bouwde mij huizen, ik plantte mij wijngaarden. Ik legde mij tuinen en boomgaarden aan en plantte daarin allerlei vruchtbomen. Ik legde mij waterbekkens aan om daaruit een bos met jonge bomen te bevochtigen. Ik verwierf slaven en slavinnen en de in huis geboren kinderen behoorden mij toe. Ook had ik grote kudden runderen en kleinvee, meer dan allen die vóór mij in Jeruzalem geweest zijn. Ik vergaarde mij ook zilver en goud, kostbaarheden van koningen en gewesten. Ik zorgde voor zangers en zangeressen, en de genoegens van de mensenkinderen: genot in overvloed. Ik werd groter en nam toe, meer dan allen die vóór mij in Jeruzalem geweest zijn. Ook bleef mijn wijsheid bij mij. Al wat mijn ogen verlangden, onthield ik ze niet. Ik ontzegde mijn hart geen enkele blijdschap, want mijn hart werd verblijd vanwege al mijn zwoegen. Dat was mijn deel voor al mijn zwoegen.

PREDIKER 2:3-10

En hij zegt dat telkens wanneer hij naar betekenis en het hoogste goed zocht, alles waarin hij het zocht leeg was. Het was allemaal leegte. Het was als het najagen van de wind.

Dat is iets wat niet iedereen kon waarnemen. Als mensen Salomo in al zijn heerlijkheid zagen, wisten ze misschien niet dat het Salomo in al zijn frustratie, in al zijn leegte was. Want uiteindelijk keerde hij zich inderdaad van de HEERE af. Daar

hebben we nog niet over gelezen, maar dat doen we in het volgende hoofdstuk. Salomo's koninkrijk had dus twee kanten. De koningin van Sjeba kon daar een deel van zien. De andere helft was haar niet verteld, maar die wordt ons wel verteld. Want wij hebben het boek Prediker, dat ons vertelt dat rijk zijn, machtig zijn, bewonderd worden en beroemd zijn geen voldoening geeft zonder iets meer. Er is nog iets anders wat de menselijke ziel nodig heeft, en die dingen vullen haar niet. Als dat dus alles is wat een mens heeft, is het niet genoeg en zal het nooit genoeg zijn.

16

Geschenken en legenden rond Sjeba

Zij gaf de koning honderdtwintig talent goud en zeer veel specerijen en edelstenen. Zo'n grote hoeveelheid specerijen als die de koningin van Sjeba aan koning Salomo gaf, is er nooit meer gekomen.

1 KONINGEN 10:10

Hij had allerlei andere dingen ontvangen, waarschijnlijk in grotere aantallen of hoeveelheden dan wat zij meebracht. Maar specerijen — blijkbaar was haar koninkrijk gespecialiseerd in de handel in Arabische specerijen. Daarom bracht zij meer specerijen mee dan wie dan ook ooit naar koning Salomo kon brengen.

De Joden en de Ethiopiërs hebben een aantal legenden over de koningin van Sjeba. De Ethiopiërs hebben een legende dat een van hun vroegere koningen voortkwam uit een relatie tussen Salomo en de koningin van Sjeba. Dat lijkt niet vanuit de geschiedenis bevestigd te kunnen worden. Historische bronnen lijken hun koningen zelfs een andere afstamming toe te schrijven. Maar om de een of andere reden hebben de Ethiopiërs al heel lang deze overlevering: Salomo en de koningin van Sjeba hadden een seksuele relatie, kregen een kind, en uit dat kind kwamen de dynastieën voort die in de oudheid over Ethiopië regeerden.

De Joden zelf hebben hierover overleveringen in de Talmoed. Ook zij zijn het ermee eens dat Salomo en de koningin van Sjeba een relatie hadden. Er is geen bijzondere reden om dit te geloven, want de Talmoed bevat overleveringen die honderden jaren na Salomo zijn ontstaan en daarvoor waarschijnlijk niet bestonden. Daarom kunnen ze zijn voortgekomen uit de levendige seksuele fantasieën van de rabbijnen. Maar volgens hun verhalen bleef de koningin van Sjeba een tijdje in Jeruzalem voordat ze terugkeerde, en verzette ze zich tegen Salomo's toenaderingspogingen. Hij had met haar afgesproken dat ze 's nachts geen water zou drinken, of zoiets. Ik weet het niet meer. Ik heb het gehoord; ik herinner me de details niet meer. Hij liet haar in haar vertrekken heel zout eten brengen. Dus dronk ze stiekem wat water en moest ze zich vervolgens aan hem onderwerpen. Ze hadden seks en ze kreeg een kind.

Als ze geen getrouwde vrouw was, zou dat niet iets bijzonder immoreels zijn, aangezien Salomo met koninginnen of prinsessen uit veel landen trouwde. Ze zou beslist niet de enige zijn geweest. Al bleef ze niet bij hem, dus trouwden ze niet. Dus dat zou het immoreel hebben gemaakt. Maar als hij haar tot vrouw had genomen, als ze geen andere man had, zou dat niet immoreel zijn geweest. De Bijbel stelt het duidelijk niet voor alsof ze met hem trouwde of kinderen met hem kreeg, of zelfs maar bij hem bleef.

17

Jezus over de koningin van Sjeba

Jezus verwees naar de koningin van Sjeba en vergeleek haar in gunstige zin met de mensen van Israël in Zijn eigen tijd. Toen Hij sprak over veel van de steden die Hem niet ontvingen zoals ze dat hadden moeten doen, zei Hij dat de koningin van Sjeba in het oordeel tegen hen zou opstaan en gunstiger beoordeeld zou worden dan de inwoners van Kapernaüm. We zien dit in Mattheüs 12:42. Jezus zei:

De koningin van het Zuiden zal opstaan in het oordeel samen met dit geslacht en het veroordelen, want zij is gekomen van de einden van de aarde om de wijsheid van Salomo te horen; en zie, meer dan Salomo is hier!

MATTHEÛS 12:42

Hij bedoelt de koningin van Sjeba.

Dus Hij zegt dat de koningin van Sjeba van de einden van de aarde kwam, of van de einden van het land. Het landgebied daar bij de zuidpunt van het Arabisch Schiereiland was natuurlijk het uiteinde van het landgebied dat wij het Midden-Oosten zouden noemen. Met andere woorden, ze kwam van een behoorlijke afstand om naar Salomo te luisteren, omdat ze de waarheid wilde kennen. Toch willen de mensen van Jezus' generatie blijkbaar de waarheid niet kennen, want er staat Iemand Die meer is dan Salomo bij hen voor de deur. Ze hoeven niet een heel eind door de woestijn te trekken om Hem te vinden. Hij is daar, vlakbij, en ze willen niet naar Hem luisteren. Dus Hij zegt:

Hier is Iemand Die groter is dan Salomo, en jullie willen niet luisteren.

Zij had alleen Salomo om naartoe te gaan, en ze moest een behoorlijke afstand afleggen om daar te komen. Toch deed ze dat, omdat ze de waarheid wilde kennen. Jezus had dus in elk geval iets positiefs over haar te zeggen. Terug naar 1 Koningen hoofdstuk 10, vers 11:

Ook bracht de vloot van Hiram, die goud uit Ofir vervoerde, zeer veel sandelhout en edelstenen uit Ofir. De koning maakte van dit sandelhout steunbalken voor het huis van de HEERE en voor het huis van de koning, en luiten en harpen voor de zangers. Zulk sandelhout is er niet meer gekomen of gezien tot op deze dag.

1 KONINGEN 10:11-12

[Vertalersnoot: De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, noemt hier ‘trappen’ van ‘almuggimhout’, waar het Nederlandse citaat ‘steunbalken’ van ‘sandelhout’ heeft.] Ik wilde altijd al een trap van almuggimhout hebben, maar ik kon er nooit achter komen wat almuggimhout was. Het moet wel iets prachtigs zijn geweest, want de koning maakte er zijn trap van.

18

Vorstelijke geschenken en Salomo's goud

Koning Salomo gaf de koningin van Sjeba overeenkomstig al haar wensen, alles waar zij om vroeg, meer dan wat Salomo haar al gegeven had, overeenkomstig het vermogen van de koning. Daarna keerde zij terug en ging naar haar land, zij en haar dienaren.

1 KONINGEN 10:13

Ze bracht hem dus grote geschenken, vooral een grote hoeveelheid specerijen, maar er worden ook goud en andere dingen genoemd. Vervolgens gaf hij haar een heleboel dingen terug. Ik weet niet of het uiteindelijk ongeveer tegen elkaar opwoog, of wat zij

gaf evenveel waard was als wat hij gaf. Maar het is gewoon een manier om respect te tonen voor je medevorsten.

Het gewicht van het goud dat in één jaar voor Salomo binnenkwam, was zeshonderdzesenzestig talent goud,

1 KONINGEN 10:14

Vanwege het getal 666 in Openbaring zoekt iedereen natuurlijk naar aanwijzingen over die 666. Ik niet, maar heel veel mensen wel. Het lijkt wel alsof ik mijn hele leven al mensen ken die theorieën proberen te opperen en speculeren: ‘Wat is dit mysterieuze getal?’ Er zijn inderdaad mensen geweest die geprobeerd hebben hier terug te kijken. Dit is de enige plaats buiten Openbaring 13 waar het getal 666 voorkomt. Dus zeggen ze: ‘Kijk, het is een verwijzing hiernaar. Waar heeft het mee te maken? Nou, het is de hoeveelheid goud die Salomo ontving. Dus misschien heeft het iets te maken met bankieren of het bankwezen.’

Mensen laten hun verbeelding heel ver gaan om verbanden te proberen te leggen die er niet zijn. Er is helemaal geen reden om te veronderstellen dat de 666 hier iets anders is dan een statistische opgave van het gewicht aan goud. Heel veel goud.

afgezien van de inkomsten van de rondtrekkende kooplui en de winst van de handelaars, van alle koningen van Arabië en van de landvoogden van het land. Ook maakte koning Salomo tweehonderd grote schilden van gedreven goud. Zeshonderd sikkel goud ging op aan één schild.

1 KONINGEN 10:15-16

De meeste van die prachtige dingen die Salomo maakte, werden later aan de Assyriërs afgestaan om hen te proberen te laten vertrekken, toen de Assyriërs het gebied binnentrokken en Jeruzalem bedreigden. Op verschillende momenten namen koningen zoals Achaz gouden schilden en dergelijke en gaven die aan de Assyriërs om

hen af te kopen en hen naar huis te laten gaan. Veel van die prachtige spullen, die 200 gouden schilden en dergelijke, die een vermogen waard moeten zijn geweest, gingen dus verloren doordat latere koningen dwaas waren en God niet dienden.

Er staat:

Hij maakte ook 300 schilden van gehamerd goud.

Ik dacht dat het er 200 waren. [Vertalersnoot: De spreker leest bij de driehonderd schilden alleen 'schilden'; het Nederlandse citaat onderscheidt hier 'kleine schilden' van de eerder genoemde 'grote schilden'.]

19

De ivoren troon en onvervulde verlangens

Verder driehonderd kleine schilden van gedreven goud; drie pond goud liet hij opgaan aan één schild. De koning legde ze in het huis van het Woud van de Libanon. Ook maakte de koning een grote ivoren troon en overtrok die met zuiver goud.

1 KONINGEN 10:17-18

Ivoor is duur spul. Het groeit niet aan de bomen. Je delft het niet uit de grond. Je moet het van olifanten halen. Een slag tand van een olifant kan heel groot zijn en veel ivoor opleveren. Maar hoe je van een heleboel olifantenslag tanden een troon maakt, weet ik niet precies. Ik stel me voor dat je het kunt smelten. Ik weet het eigenlijk niet. Opnieuw vormen, bewerken — ik weet eigenlijk niet precies hoe je een olifantenslag tand neemt en die verandert in materiaal waarvan je een troon kunt maken.

Pianotoetsen kan ik me voorstellen, want pianotoetsen zijn kleine dingen. Dus ivooren pianotoetsen, daar kun je er heel wat van maken uit één slag tand. Maar als je een koningstroon maakt, lijkt het me dat je heel veel slag tanden nodig hebt. Die moeten op de een of andere manier op een logische manier aan elkaar worden gezet, en ze hebben een vreemde vorm. Ik weet echt niet of je uit slag tanden planken van ivoor kunt

snijden of zoiets. Maar hij deed het. Het was misschien moeilijk, maar hij deed het. Hij kon doen wat hij maar wilde. Dat was het met Salomo. Hij kon alles doen. Alles wat hij wilde.

Daarom is het zo leerzaam als je Prediker leest en ontdekt hoe onvoldaan hij was. De meesten van ons kunnen niet alles doen wat we willen. We stellen ons alleen maar voor dat het ons voldoening zou geven als we daar meer van konden doen of daar meer van konden krijgen. Of als we iets konden nastreven waarvan we dromen dat het geluk zou brengen. Maar dat kunnen we niet. We hebben niet al het geld van de wereld. We hebben niet alle mogelijkheden van de wereld.

Salomo had in wezen alle mogelijkheden ter wereld. Er was niets wat hij wilde doen dat hij niet kon doen. Het feit dat hij alles deed wat hij wilde en er toch geen geluk of voldoening in vond, is een heel goede les. Misschien is dat zelfs wel waarom God Salomo zoveel mogelijkheden gaf, zodat hij Prediker kon schrijven. Niemand kan zeggen: 'Nou, als hij daar maar iets meer van had gehad, dan zou dat geholpen hebben.' Nou, hij had van alles iets meer, van alles veel meer. Dus liet hij een troon van ivoor maken en overtrok die met zuiver goud. Ivoor is prachtig materiaal, en toch overtrekt hij het, zodat je het ivoor niet eens kunt zien. Het ivoor zit er alleen maar zodat Salomo weet dat het er zit. Waarom zou je geen troon van hout maken en die met goud overtrekken, als je het toch niet gaat zien? In plaats daarvan doet hij al die moeite om al die olifanten te doden en zijn werklieden op de een of andere manier van slaganden meubels te laten maken. Vervolgens bedekt hij alles met goud, zodat je niet eens kunt zien dat het ivoor is. Heel weelderig.

Deze troon had zes treden en de bovenzijde van de troon was vanachteren rond, aan beide zijden van de zitplaats zaten leuningen, en bij die leuningen stonden twee leeuwen. Er stonden daar dus twaalf leeuwen op de zes treden, aan beide zijden. Zoiets werd er voor geen enkel koninkrijk ooit gemaakt.

1 KONINGEN 10:19-20

Ik kan me voorstellen dat dat best waar is. Dat is een bijzonder indrukwekkende troon. Je gaat die zes treden op, en aan weerszijden van elke trede staat een leeuw.

20

Jezus op de troon van David

Laat ik dit nog even zeggen over de troon van Salomo. Het is eigenlijk best belangrijk als het gaat om een van de beweringen die aanhangers van de bedelingenleer vaak doen. Dat is de bewering dat Jezus Zijn plaats op de troon van David nog niet heeft ontvangen. Zowel aanhangers van de bedelingenleer als alle andere christenen gaan ervan uit dat de Messias op de troon van David zou zitten. Dat was aan David beloofd. Dat wordt al beloofd in 2 Samuel hoofdstuk 7, vers 12 tot en met ongeveer vers 15. Maar vooral in vers twaalf, in het tweede boek Samuel, hoofdstuk zeven:

Wanneer uw dagen voorbij zijn en u met uw vaders ontslapen bent, zal Ik uw nakomeling na u, die uit uw lichaam voortkomt, doen opstaan en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal voor Mijn Naam een huis bouwen, en Ik zal de troon van zijn koningschap voor eeuwig bevestigen.

2 SAMUEL 7:12-13

enzovoort.

Daarna gaat het verder over hoe... Ik geloof dat het woord 'troon' misschien niet in deze passage wordt gebruikt, maar er wordt vaak gezegd dat de Messias op de troon van David zou zitten. Dat staat in de Psalmen. Dat staat op sommige plaatsen waar deze belofte die God aan David deed, wordt herhaald. Dus sommige mensen zeggen dat dit nog vervuld moet worden, omdat Jezus, toen Hij op aarde was, nooit op de troon van David heeft gezeten. Als Hij op de troon van David gaat zitten, moet dat in Jeruzalem zijn, want daar stond de troon van David. Dus dat moet in het duizendjarig rijk gebeuren. Dat gaat gebeuren wanneer Jezus terugkomt, want dat is het enige moment waarop het vervuld zou kunnen worden.

Nu geeft het Nieuwe Testament te kennen dat Jezus de troon van David al heeft ingenomen in de hemel, aan de rechterhand van God. Maar een aanhanger van de bedelingenleer zou zeggen: 'Maar de troon van David staat niet in de hemel. De troon

van David staat op aarde.' Dus hoewel Jezus in de hemel op de troon zit, is dat niet hetzelfde als de troon van David, want Hij moet letterlijk op de stoel zitten waarop David zat.

Maar de troon van David betekent niet noodzakelijkerwijs dezelfde stoel. Van Salomo wordt gezegd dat hij op de troon van David zat. Maar Salomo maakte een andere stoel, van ivoor en goud. David heeft niet op die stoel gezeten. Op de troon van Israël zitten, dat is de troon van David, ongeacht welke stoel er staat. De troon van David zou inmiddels allang verdwenen zijn. Die zou uit elkaar zijn gevallen. Elke stoel waarop David drieduizend jaar geleden heeft gezeten, zou vandaag niet meer geschikt zijn om op te zitten. Die zou verrot en kapot zijn. Die zou niet eens meer bestaan. En die bestaat ook niet. Het is onmogelijk dat Jezus op de werkelijke stoel gaat zitten waarop David zat.

Dus op de troon van David zitten betekent dat niet. Salomo zat in die zin niet op de troon van David. Hij zat op zijn eigen troon. Maar het was de troon van David in die zin dat het de troon van hetzelfde koninkrijk was, het Koninkrijk van God. Israël was het Koninkrijk van God. David regeerde over het Koninkrijk van God. Salomo ook. Anderen ook. Jezus ook. Jezus heeft Zijn troon over het Koninkrijk van God ingenomen, en dat is de troon van David.

Zo zouden we ook kunnen zeggen dat de huidige vorsten van Engeland op de troon van een vroegere koning van Engeland zitten. Het is misschien niet dezelfde stoel, die kan vervangen zijn, maar ze zitten op dezelfde troon en regeren over hetzelfde volk. Zoals David de koning was die God over Gods volk aanstelde, zo is Jezus de Koning die God over Zijn volk heeft aangesteld. Dat is de troon innemen, de positie innemen die David ooit bekleedde.

Dus we kunnen zien dat er in het geval van Salomo weliswaar altijd wordt gezegd dat hij op de troon van David zat, maar dat de werkelijke stoel waarop hij zat een andere stoel was. Hij maakte zijn eigen stoel. Daarom zegt op de troon van David zitten niet noodzakelijkerwijs iets over de werkelijke stoel, of zelfs maar over de plaats waar die stoel staat. Want Salomo maakte een troonzaal voor zijn troon. David had die niet. Dus het was zelfs een andere plaats. Een andere stoel, een andere plaats. Dezelfde monarchie. Dezelfde eigenlijke positie.

21

Salomo's rijkdom, handel en strijdwagens

Verder was al het drinkgerei van koning Salomo van goud, en alle voorwerpen in het huis van het Woud van de Libanon waren van bladgoud. Er was niets van zilver. Dat werd in de dagen van Salomo als niets geacht.

1 KONINGEN 10:21

Dat wil zeggen, zilver stelde eigenlijk niets voor. Er was zoveel goud, en goud is zoveel meer waard dan zilver, dat zilver niet als bijzonder zou zijn beschouwd. Terwijl zilver gewoonlijk toch wordt gezien als materiaal om luxe bekens en dergelijke van te maken. Zilver stelt niets voor. Er staat:

De koning had namelijk een Tarsisvloot op zee, samen met de vloot van Hiram. Eens in de drie jaar liep de Tarsisvloot binnen, beladen met goud, zilver, ivoor, apen en pauwen. Zo werd koning Salomo, wat rijkdom en wijsheid betrof, aanzienlijker dan alle koningen van de aarde. En de hele wereld zocht Salomo op, om zijn wijsheid te horen, die God hem in zijn hart had gegeven. Ieder van hen bracht zijn geschenk mee: zilveren voorwerpen, gouden voorwerpen, kleding, wapens, specerijen, paarden en muil dieren, jaar op jaar het toegezegde geschenk.

1 KONINGEN 10:22-25

Dit waren natuurlijk de onderworpen volken die David had veroverd en die nog steeds schatting aan de troon afdroegen. Dit waren de dingen die ze brachten: zilver en goud en kleding en wapenrustingen, enzovoort. Dat deden ze jaarlijks. Ze betaalden hun schatting ieder jaar.

Verder verzamelde Salomo strijdwagens en ruiters. Hij had veertienhonderd strijdwagens en twaalfduizend ruiters. Hij bracht ze onder in de wagensteden en bij de koning in Jeruzalem. De koning maakte het zilver in Jeruzalem zo overvloedig als stenen, en de ceders maakte hij zo talrijk als de wilde vijgenbomen die in het Laagland voorkomen.

1 KONINGEN 10:26-27

Daarom was het niet veel waard. Het was niet zeldzaam.

Moerbeivijgenbomen zijn de inheemse bomen van Israël die er in overvloed groeiden. Ceders waren zeldzamer, omdat ze wat andere omstandigheden nodig hadden, die je in het noorden, in Libanon, aantrof. Maar hij haalde zoveel ceders naar het zuiden dat ze in Israël even algemeen werden als de moerbeivijgenbomen waren geweest.

En de aanvoer van de paarden die Salomo had, kwam uit Egypte en uit Kewe. Kooplieden van de koning namen ze tegen een bepaalde prijs uit Kewe mee.

1 KONINGEN 10:28

[Vertalersnoot: De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, heeft hier ‘tegen de gangbare prijs’, waar het Nederlandse citaat ‘tegen een bepaalde prijs’ heeft.] Dat wil zeggen, hij kreeg geen speciale korting. Hij betaalde er de volle prijs voor. Hij had er geen enkele moeite mee om ze te betalen.

Een wagen werd uit Egypte uitgevoerd voor zeshonderd zilverstukken en een paard voor honderdvijftig. Ook voerden ze die door hun tussenkomst uit naar alle koningen van de Hethieten en naar de koningen van Syrië.

1 KONINGEN 10:29

Hij begon een in- en uitvoerhandel in deze strijdagens. Hij kocht ze tegen een bepaalde prijs en verkocht ze kennelijk met winst. Zo bleef hij de rijkdom vergroten. Hij was een wijs heerser en wist hoe hij met geld moest omgaan en hoe hij zaken moest doen. Over sommige van die dingen schreef hij in Spreuken. Maar het interessante is dat hij er geen moeite mee had om strijdagens aan heidenen te verkopen. Je zou kunnen denken dat die daarmee misschien een legermacht zouden opbouwen en hem zouden aanvallen. Maar hij was veilig. Hij had zelf duizenden strijdagens. Hij was heel veilig.

22

Salomo overtreedt Gods regels voor koningen

We zien hier, en bij de latere vermelding van zijn vrouwen, die we in het volgende hoofdstuk zullen tegenkomen, dat Salomo zich niet hield aan wat de wet van God een koning van Israël gebod. In Deuteronomium hoofdstuk 17 had God de regels voor koningen in Israël uiteengezet, voor wanneer ze koningen zouden hebben. Er staat uitdrukkelijk in vers 16, Deuteronomium 17:16:

Maar hij mag voor zichzelf niet veel paarden aanschaffen en het volk niet laten terugkeren naar Egypte om veel paarden aan te schaffen, omdat de HEERE tegen u gezegd heeft: U mag nooit meer langs deze weg terugkeren.

DEUTERONOMIUM 17:16

Ons wordt uitdrukkelijk verteld dat Salomo wel paarden uit Egypte invoerde.

Vers 17 zegt:

Ook mag hij voor zichzelf niet veel vrouwen nemen, anders zal zijn hart afwijken. Hij mag voor zichzelf ook niet al te veel zilver en goud nemen.

DEUTERONOMIUM 17:17

Dit deed Salomo wel. Hij nam inderdaad veel vrouwen voor zichzelf, en zijn hart keerde zich inderdaad af.

We zien dus dat God niet veel voorschriften voor koningen gaf. Het zou niet moeilijk zijn geweest om ze allemaal uit het hoofd te leren. Toch vergat Salomo ze kennelijk, of hij negeerde ze. Dit was natuurlijk het begin van zijn einde. God gaf hem alles wat hij wilde, maar gaf er ongetwijfeld de voorkeur aan dat hij de dingen zou willen die in overeenstemming waren met de wil van God. Veel paarden willen, veel vrouwen willen, zou daar niet mee in overeenstemming zijn. Net als bij Israël in een eerdere tijd

gaf God hun dus waar ze om vroegen, en daarbij verschraling van hun ziel.

[Vertalersnoot: De spreker verwijst naar Psalm 106:15 met de Engelse formulering ‘leanness of soul’, letterlijk ‘verschraling van de ziel’. De HSV heeft hier ‘henzelf deed Hij uitteren’.] Zo gaf Hij ook Salomo alles wat hij wilde, en daarbij verschraalde zijn ziel. Uiteindelijk verloor hij zelfs zijn geloof, in ieder geval voor een tijd.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Koningen 8:44-50
- Handelingen 17:24
- Johannes 2:19
- 1 Petrus 2:5
- 1 Koningen 9:1-2
- 1 Koningen 3:5
- 1 Koningen 9:3
- 1 Samuel 2:30
- Galaten 4:1
- Galaten 4:2
- Galaten 4:3
- Galaten 4:4-5
- Galaten 4:6
- 1 Koningen 9:4-5
- 1 Koningen 9:6-9
- 1 Koningen 9:10-11
- 1 Koningen 9:12
- 1 Koningen 9:13
- 1 Koningen 9:14
- 1 Koningen 9:15-16
- 1 Koningen 9:17-19
- 1 Koningen 9:20-21
- 1 Koningen 9:22-24
- 1 Koningen 9:25

- 1 Koningen 9:26
- 1 Koningen 9:27
- 1 Koningen 9:28
- 1 Koningen 10:1
- 1 Koningen 10:2
- 1 Koningen 10:3
- 1 Koningen 10:4-5
- 1 Koningen 10:6-9
- Mattheüs 6:29
- Prediker 1:2
- Prediker 2:3-10
- 1 Koningen 10:10
- Mattheüs 12:42
- 1 Koningen 10:11-12
- 1 Koningen 10:13
- 1 Koningen 10:14
- 1 Koningen 10:15-16
- 1 Koningen 10:17-18
- 1 Koningen 10:19-20
- 2 Samuel 7:12-13
- 1 Koningen 10:21
- 1 Koningen 10:22-25
- 1 Koningen 10:26-27
- 1 Koningen 10:28
- 1 Koningen 10:29
- Deuteronomium 17:16
- Deuteronomium 17:17

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.